

Het futurum.

De toekomstige tijd is een tijd die in alle talen niet zo vaak gebruikt wordt. In het Nederlands gebruiken we vaak een tegenwoordige tijd, als we het over iets in de toekomst hebben: morgen ga ik naar mijn oma. In het Latijn is men veel preciezer met het gebruik van de tijden. Normaal staat dat wat in de toekomst gebeurt dan ook in de toekomstige tijd (futurum). In het Nederlands is het makkelijk het futurum te maken. We gebruiken het hulpwerkwoord **zullen** met een infinitivus en klaar is Kees. In het Latijn is het iets moeilijker. Wel zal het onmiddellijk duidelijk zijn waarom het nodig is goed te weten van ieder werkwoord, tot welke conjugatie het hoort en wat de 1^e persoon is.

Hoe maak je het futurum?

Het futurum van de 1^e en 2^e conjugatie maak je door de stam te nemen en daar achter de futurumtijdkenletter –b- te zetten. Dus laudare: laudab- en monere: moneb-. Achter de nieuwe futurum stam, die op een medeklinker eindigt zet je de uitgangen: -o, -is, -it, -imus, -itis, -unt. Misschien herken je ze al. Het zijn de uitgangen die men in het praesens bij de 3^e conjugatie gebruikt. Dat is natuurlijk niet vreemd, omdat deze futurum stam op een –b- eindigt.

Opdracht 1

Maak nu zelf hieronder de rijtjes van laudare en monere compleet.

1 ^e /2 ^e coni.	stam	tijdkenletter	bindklinker	uitgang
laudare monere	lauda mone	b	e, i, u	-o -mus -s -tis -t -nt

laudare	monere
1.s.	
2.	
3.	
1.p.	

2.	
3.	

Opvalt natuurlijk, dat er in het Latijn geen infinitivus van dit futurum is. Het futurum van de 3^e, 4^e en de 5^e conjugatie maak je door achter de praesensstam in de 1^e persoon s. een –a- als tijdkenletter te zetten en in de andere personen een echte –e-. Achter deze kenletters moeten de uitgangen komen: -m, -s, -t, -mus, -tis, -nt. Maak nu de rijtjes van regere, audire en capere volledig.

coni. 3 ^e , 4 ^e , 5 ^e	stam	tijdkenletter	uitgang
regere	reg	a (1 ^e p.s.)	-m -mus
audire	audi	e	-s -tis
capere	capi		-t -nt

regere	audire	capere
1.s.		
2.		
3.		
1.p.		
2.		
3.		

Nota bene.

Bijzondere futura:

esse: ero, eris, erit, erimus, eritis, erunt

posse: pot-ero. poteris

ire: ibo

Opdracht 2

Verzamel de verba van tekst 8, deel ze in op conjugatie, schrijf de stam op en de betekenis.

Opdracht 3

Zet om in het Latijn.

1. ik zal verdedigen

2. jullie zullen dragen

3. wij zullen zijn

4. zij zullen afdalen

5. jullie zullen blijven	20. ik zal afdalen
6. ik zal stichten	21. wij zullen het eens zijn
7. zij zullen beloven	22. jij zal dragen
8. ik zal gaan	23. wij zullen gaan
9. jij zal het eens zijn	24. hij zal zijn
10. ik zal overhandigen	25. jij zal geven
11. jij zult kunnen	26. wij zullen moeten
12. hij zal geven	27. ik zal werpen
13. zij zullen werpen	28. zij zullen stichten
14. jij zult tonen	29. jullie zullen overhandigen
15. wij zullen weigeren	30. ik zal beloven
16. hij zal bestormen	31. wij zullen tonen
17. jij zal moeten	32. jij zal kunnen
18. jullie zullen bestormen	33. hij zal weigeren
19. wij zullen wachten	34. zij zullen verdedigen

Opdracht 4

Vertaal in het Nederlands. Nu worden alle tijden gebruikt.

1. defendisti	17. manes	33. condes
2. geretis	18. consentiam	34. mansisse
3. dabunt	19. condideras	35. promittetis
4. condis	20. descendistis	36. gerite
5. trade	21. tradent	37. expugnabam
6. aperiam	22. promiseras	38. descendebas
7. necavisse	23. necabant	39. dederunt
8. ostendam	24. expugnaveratis	40. tradiderunt
9. ostendis	25. defendebamus	41. conde
10. ostendes	26. descendimus	42. consentitis
11. aperuistis	27. da	43. necabimus
12. geritis	28. iecisti	44. defendam
13. descendes	29. defendite	45. gerebatis
14. expugna	30. expugnavimus	46. expugnabo
15. defendunt	31. manebitis	47. defendetis
16. iacient	32. defendisse	

Opdracht 5

Leer nu de betekenis van de verba.